

Mravnostní kriminalita

Mravnostní kriminalita představuje kolem 1 % všech zjištěných trestných činů. Policejní statistika samostatně vykazuje trestné činy:

znásilnění

sexuální nátlak

pohlavní zneužití

soulož mezi příbuznými

kuplířství

prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

obchodování s lidmi

šíření pornografie

Podstatou této kriminality je ukájení pohlavního pudu formami, které společnost netoleruje.

Znásilnění a pohlavní zneužívání patří k trestným činům s vysokou společenskou nebezpečností, protože zasahují do oblasti důstojnosti člověka a do zdravého vývoje mládeže.

V rámci mravnostní kriminality lze rozlišit:

- trestné činy směřující proti svobodě rozhodování v pohlavních vztazích
- trestné činy ohrožující zdravý vývoj mládeže
- trestné činy směřující proti zásadám morálky v pohlavních vztazích

- Míra objasňování mravnostních trestných činů je poměrně vysoká

OVŠEM

- Mravnostní trestné činy patří k oněm, jež se **vyznačují vysokou latencí** (u znásilnění se latence pohybuje mezi trojnásobkem až desetinásobkem registrovaných případů).

Důvody latence:

- obava ze msty pachatele;
- stud před přáteli;
- nechůť podrobit se vyšetření a výslechu.

Pohlavní zneužívání

je trestný čin, jehož se nejčastěji dopouštějí věkové skupiny mladistvých a osob starších.

Z hlediska formy celkově převažuje pohlavní zneužívání páchané osaháváním

Věková struktura pachatelů trestného činu pohlavního zneužívání má dvě skupiny:

- svým věkem patří do období adolescence;
- druhá skupina patří do období senia.

- u mladých pachatelů je konečným cílem koitus s fyzicky vyspělými partnerkami,
- u středních a vyšších věkových skupin jde především o jiné způsoby sexuálního ukájení.
- Zvláštní skupinu tvoří případy, kdy pachatel trestného činu je osoba v příbuzenském stavu. Sexuologové tvrdí, že se jedná o 4 – 7 % zneužitých dětí, kdy se stávají obětí příbuzných.

Sexuálními deviacemi rozumíme **kvalitativní poruchy sexuální motivace** (sexuálního pudu). Jde o stavy, které do značné míry ovlivňují jednání lidí. Je chorobnou poruchou, **avšak nelze vyvodit závěr, že úchylná osoba je za své jednání beztrestná.**

Sexuální deviant je tedy osoba s trvalejším sklonem k specifickému sexuálnímu chování v souvislosti se svou sexuální identifikací, orientací a jednáním.

Důležitou komponentou sexuálních trestných činů je způsob jak **oběť** přijímá svoji sexuální roli, jak se chová a jak reaguje.

- Po sexuálních útocích nastává u poškozených **střet motivů**, zda věc oznámit a spolupracovat s policií nebo věc utajit a strpět chování pachatele.
- Jak **znásilnění**, tak i **pohlavní zneužívání** patří k trestným činům, kde **má význam vztah mezi pachatelem a obětí a charakter jejich předešlých vztahů**.

Prevence

- Cesty prevence jsou odlišné u sexuální kriminality.
- **Léčení sexuálních deviantů** je komplexem **rozličných metod** (socio-terapeutických, psychoterapeutických a chirurgických).
- U nejnebezpečnějších případů bývá **aplikována kastrace**, která snižuje sexuální aktivitu, avšak nemění jeho sexuální orientaci (pedofil).
- Nejpoužívanější jsou však **farmakoterapeutické** a **psychoterapeutické** metody, jež spočívají v utlumování pohlavní aktivity.

- Ve vztahu k **nedeviantní sexuální kriminality** se pak uplatní
- preventivní opatření z oblasti **obecné prevence**, včetně potlačování alkoholismu, zvyšování vzdělanosti, kulturnosti.
- Speciální roli zde hraje kvalitně prováděná **sexuální výchova** mladých lidí.

- **Antikriminogenní význam dostupnosti „literatury“** a dalšího sortimentu s erotickým zaměřením, jakož i **legalizovaná prostituce** je u nás v současné době předmětem diskuzí.
- Změna postojů pak vytváří nejistotu, co je v současné době z hlediska sexu a násilí adekvátní a co nikoliv.

U sexuálních trestných činů se uplatní časté prvky prevence situační.

Její podstatou jsou **elementární poučení** potencionálních obětí, jak zmenšit riziko viktimizace.

Existuje **řada programů pomoci obětem**, jejichž cílem je především reintegrace oběti do jejího sociálního prostředí. Tato neintegrace by měla vést k znovuzískání nebo posílení sebedůvěry oběti.

Pokud zmíněné formy pozornosti vedou ke zmenšení obav z oznamování trestné činnosti, podávání svědectví, zvýšení rizika odhalení pachatelů, vedoucí k odstrašení potencionálních pachatelů, **může představovat nezanedbatelný preventivní efekt.**